QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M.Jur

Kumpilazzjoni Nru. 511/2010

Il-Pulizija
(Spettur Elton Taliana)

vs

Salvatore Bonello u Carlos Bonello

Illum, 19 ta' Gunju 2019

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra:

"**Salvatore Bonello**, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 529464 (M); u

Carlos Bonello, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 339488 (M)

U nakkuzahom talli nhar il-21 ta' Mejju 2010 ghall-habta tas-12:30 hrs, fil-Gharghur:-

1. Dolozament bi hsieb li jaghmlu delitt u cioe' li joqtlu jew li jqieghdu il-hajja ta' Antonino Petralia (detentur ta' numru tal-karta tal-identita' 9079 (A) f'periklu car u urew tali hsieb b'atti esterni u taw bidu ghal-ezekuzjoni tat-tali delitt, liema delitt ma giex esegwit minhabba xi haga accidentali u indipendenti mill-volonta' taghhom;

2. Ikkagunaw feriti ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Antonino Petralia detentur ta' numru tal-karta ta' l-identita' 9079 (A) skond kif iccertifikat Dr Chantelle Portelli u John Cutajar M.D. tal-Isptar Mater Dei;

3. U aktar talli volontarjament kisru il-bon ordni w il-paci pubblika b' ghajjat u glied."

Rat l-atti.

Rat illi din il-kawza giet assenjata b'mod permanenti b'digriet lil din il-Qorti fil-kompetenza taghha fuq riferita b'digriet ta' assenjazzjoni tal-Prim'Imhallef datat 30 ta' Gunju 2019.

Rat l-artikoli mibghuta mill-Avukat Generali nhar it-23 ta' Frar 2012 (a folio 179 tal-process) sabiex din il-kawza tigi trattata bi procedura sommarja. Jinghad minnufih li l-Avukat Generali fil-fatt ma baghatx l-artikoli tar-reat ta' attentat ta' omicidju izda akkuza lill-imputat b'reat inqas gravi u cioe' talli kkaguna ferita ta' natura gravi fost l-akkuzi l-ohra.

Rat id-dokumenti kollha esebiti fosthom l-istqarrija ta' l-imputati datata 21 ta' Mejju 2010, Dok C, a folio 11, 11a, 11b, u 11c tal-process u Dok D, a folio 12, 12a, 12b, u 12c tal-process mhux assistiti u l-fedina penali tal-imputat Carlos Bonello esebita a folio 10 immarkati bhala Dok. B, u l-fedina penali tal-imputat Salvatore Bonello a folio 15 sa 17, Dok G tal-process.

Rat ix-xhieda ta' l-allegat vittma tat-28 ta' Mejju 2010, a folio 26 sa 29 tal-process.

Semghet lill-partijiet u cioe' l-avukat difensur u l-ufficjal prosekutur jittrattaw il-kawza fis-seduta tal-20 ta' Frar 2019 fejn talbu lil din il-Qorti tghaddi ghas-sentenza finali taghha.

Rat u qieset id-dokumenti u provi kollha prodotti.

Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

Il-fatti fil-qosor

L-imputati u l-allegat vittma huma familjari, fis-sens li l-allegat vittma huwa r-ragel ta' oht Salvatore Bonello li ghalhekk jigi z-ziju tar-rispett ta' Carlos Bonello. Bejn il-familji jidher li ma kienx hemm relazzjoni tajba.

Bonello u Petralia ghandhom il-proprjeta' taghhom hdejn xulxin, ta' Bonello residenza u ta' Petralia fis-sular t'isfel restaurant.

Carlos Bonello kien qed jaghmel xi xoghlijiet fl-entratura tad-dar meta Petralia kellmu u qallu biex inaddaf. Bonello wiegbu li se jnaddaf. U kompla bix-xoghol bil-hsieb li jnaddaf x'hin jieqaf.

Dak li gara minn dak il-mument il-quddiem, huwa deskritt minn Bonello bhala attakk minn naha ta' Petralia, li attakkah minn wara waqt li hu kien baxxut ma' l-art jaghmel xi xoghol u sahansitra f'mument minnhom wara li qam u dar lejh, Petralia qabdu u sabbtu mal-bieb tal-garage.

Minn naha ta' Petralia pero dan jghid li hu mar jghid lil Bonello jnaddaf u dan attakkah bi 'grinder'.

Ulied Bonello u Petralia, t-tnejn dahlu fl-incident wara li raw lil missirijiethom imqabbdin f'xulxin.

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza ghalhekk l-Qorti hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet opposti, fis-sens li l-vittma u ibnu jghidu li l-vittma gie attakkat filwaqt illi l-imputati jghidu li huma gew attakkati, bl-incident jigi "triggered" mill-vittma waqt li l-imputat Carlos Bonello kien qed jahdem fil-entratura tar-residenza tieghu u cioe' tal-familja Bonello.

Illi ghalhekk m'hemmx dubju li kollox jiddependi fuq il-kredibilita` tax-xhieda u dan billi bhala gudikant il-Qorti ghandha tqis l-imgieba, il-kondotta u l-karattru tax-xhieda, tal-fatt jekk ix-xhieda ghandhiex mis-sewwa jew hiex kostanti u ta' fatturi ohra tax-xhieda tieghu u jekk ix-xhieda hiex imsahha minn xhieda ohra u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz u dan ai termini tal-Artikolu 637 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Huwa minnu, kif gieli jigi allegat mid-Difiza, li jekk il-Qorti hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet konflingenti ghandha tillibera, stante li tali konflitt ghandu jmur a beneficcju tal-imputat, pero' huwa veru wkoll kif gie deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-dsatax ta' Mejju, 1997 fil-kawza fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker':

> "evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one."

Huwa l-oneru tal-Prosekuzzjoni li tressaq l-ahjar provi sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-akkuzi addebitati lill-imputat huma veri u dan ghaliex kif jghid il-Manzini fil-ktieb tieghu Diritto Penale Vol III Kap IV pagna 234, Edizione 1890:-

> "Il cosi` detto onero della prova, cioe` il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit".

Huwa principju baziku pprattikat mill-Qrati taghna fil-procediment kriminali, li biex l-akkuzat jigi ddikjarat hati, l-akkuzi dedotti, ghandhom jigu ppruvati oltre kull dubju ragjonevoli, cioe' oltre kull dubju dettat mir-raguni.

Hawnhekk il-Qorti taghmel, referenza ghal sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-sebgha (7) ta' Settembru, 1994 fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Philip Zammit et' u tghid pero' mhux kull l-icken dubju huwa bizzejjed sabiex l-imputat jigi ddikjarat liberat, hemm bzonn li 'dubju jkun dak dettat mir-raguni.'

Fil-fatt fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-hamsa ta' Dicembru, 1997 fl-ismijiet 'Il-Pulizija vs Peter Ebejer', dik il-Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-gudikant irid jasal ghalih hu, li wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-bon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni moghtija minn Lord Denning fil-kaz 'Miller vs Minister of Pension' - 1974 - 2 ALL ER 372 tal-espressjoni 'proof beyond a reasonable doubt.' "Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence. 'of course it is possible but not in the least probable', the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing shall of that will suffice."

Illi ghalhekk in vista tal-fatt li x-xhieda moghtija mill-imputati a tempo vergine tal-investigazzjoni kif rapportata fl-istqarrija tieghu u dik moghtija mill-allegata vittma ma taqbilx il-Qorti ghandha taghti qies ukoll kull cirkostanza cirkostanzjali li jirrizulta mill-atti.

Dan qed jinghad ghaliex ghalkemm huwa veru li fil-kamp penali l-provi ndizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti, hu veru wkoll li l-provi indizzjarji jridu jigu ezaminati b'aktar attenzjoni sabiex wiehed jaccerta ruhu li huma univoci.

Archbold fil-ktieb tieghu Criminal Parctice (1997 edition para 10-3) b'referenza ghal dak li qal Lord Normand fil-kaz Teper v R (1952) jghid:

> "Circumstantial evidence is receivable in Criminal as well as in Civil cases; and indeed, the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than in the latter; for in criminal cases, the possibility of proving the matter charged by the direct and positive testimony of eye witnesses or by conclusive documents much more than in civil cases; and where such testimony is not available. The Jury are permitted to infer the facts proved other facts necessary to complete the elements of guilt or establish innocence. It must always be narrowly examined, if only because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another... It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there is no other co-existing circumstance which would weaken or destroy the inference ."

Illi din hija ezattament il-posizzjoni hawn Malta, kif fil-fatt giet konfermata b'sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza fl-ismijiet Il-Pulizija v Emanuel Seisun nhar id-disgha ta' Jannar, 1998. Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghal sentenza ohra moghtija wkoll mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-hmistax ta' Gunju, 1998 fil-kawza ismijiet Il-Pulizija v Joseph Lee Borg fejn kien gie ritenut li provi jew indizzji cirkostanzjali ghandhom ikunu univoci, cioe' mhux ambigwi.

Ghandhom ikunu indizzji evidenti li jorbtu lil akkuzat mar-reat, u hadd iktar, anzi l-akkuzat biss, li hu il-hati u li l-provi li jigu mressqa jkunu

nkompatibbli mal-presunzjoni tal-innocenza tieghu. Illi huwa mportanti fl-isfond ta' dan il-kaz li jigi ppruvat li kien l-imputat biss li ghamel dak li gie akkuzat bih u ghalhekk il-Qorti sejra tikkonsidra kwalunkwe prova possibilment cirkostanzjali li tista' torbot lill-imputati bir-reati addebitati lilhom.

Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza wkoll ghas-sentenza ricenti moghtija mill-Qorti tal-Appell 'Kriminali Pulizija vs Kevin Galea' deciza mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Marzu 2019, fejn l-ewwel akkuza f'dik il-kawza tirrispekkja l-ewwel akkuza fil-kawza in ezami. Illi l-kazistika u l-principji legali enuncjati f'dik il-kawza fir-rigward tal-ewwel akkuza huma pjenament applikabbli fil-kawza li ghandha quddiemha l-Qorti illum.

Illi t-tezi mressqa mill-Prosekuzzjoni hija li l-imputat attakka lil Petralia bil-'grinder' u kkagunalu griehi ta' natura gravi. Illi pero' fuq dan il-'grinder' instabu tracci tant negligibbli ta' demm, kif jidher ukoll mir-ritratti esebiti li l-esperti Dr. Marisa Cassar ma setetx tohrog profil mill-istess taqtira ta' demm biex jigi stabbilit ta' min hu dak id-demm. Il-Qorti hija tal-fehma illi li kieku tassew kien hemm attakk bil-'grinder', kien jirrizulta aktar demm fuq dan il-'grinder'. Illi ghalhekk din it-tezi ma tistax tregi.

Din il-Qorti tinsab ukoll fi zvantagg sabiex tevalwa l-provi mressqa stante illi ma kelliex l-opportunita li tisma' x-xhieda kollha hi u stante li ma ghexitx il-process kollu peress li dan huwa kaz li gie assenjat lill-Qorti kif preseduta.

Illi pero', wara li qrat bir-reqqa l-process kollu u fliet ix-xhieda u l-provi migjuba quddiemha, il-Qorti hija tal-fehma li dan l-incident ma kien qatt

isehh li kieku Petralia ma qabizx il-linja tal-imgieba razzjonali u wara li kellem lill-imputat, kif kellu kull dritt li jaghmel u kif titlob id-decenza, mar oltre u attakka lill-imputat hekk kif dan kompla f'xoghlu.

Il-Qorti, ghalhekk, issib il-verzjoni mressqa mill-imputati aktar verosimili u aktar kredibbli.

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti ma ssibx lill-imputati hatja tal-akkuzi migjuba kontra taghhom u tilliberahom minn kull akkuza.

(ft) Magistrat Dr. Monica Vella LL.D, M. Jur.

(ft) Angelo Buttigieg
Deputat Registratur